यदुक्तंपंचविंशतिनिष्ठानुभवबलेनैवतत्त्वंनिश्चिनोतीतितत्राह तथेति अबुद्धेतिच्छेदः बुध्यमानस्यात्मवस्तुनस्तत्त्वंनपश्यामीत्यत्रनसंशयइतियोजना अनुभवस्यदुःसाध्यत्वान्नसंदेहनिवर्तकत्वमतोयुक्त्यैवत त्त्वंवयाउपपादनीयमितिभावः ॥ २ ॥ यच्चअक्षरत्वकारणंएकत्वंक्षरत्वकारणंचनानात्वमुक्तंतदपिअस्थिरबुद्धित्वाद्विकल्पग्रस्तत्वात् तत्रैकत्वंत्रिविधभेदशून्यत्वंचेत् हेतोःस्वरूपासिद्धिः नहिक्वचिदीदृश मेकत्वंप्रसिद्धमस्ति एकव्यक्तिमात्रत्वंचेत् आकाशस्याप्यक्षरत्वापत्तिस्तथाचसांख्यशास्त्रविरोधः नानात्वमपिसंहतत्वंचेत् प्रधानपरमाण्वादीनामपिक्षरत्वापत्तिः भिन्नत्वमात्रंचेत्सांख्यात्मनामपिक्षरत्वाप

तथाऽबुद्धप्रबुद्धाभ्यांबुध्यमानस्यचानघ॥ स्थूलबुद्धानपश्यामितत्त्वमेतन्नसंशयः॥२॥ अक्षरक्षरयोरुक्तंत्वयायदपिकारणं॥ तदप्यस्थिरबुद्धित्वात्प्रनष्टमि वमेनघ॥ ३॥ तदेतच्छ्रोतुमिच्छामिनानात्वैकत्वदर्शनं॥ बुद्धंचाप्रतिबुद्धंचबुध्यमानंचतत्त्वतः॥ ४॥ विद्याविद्येचभगवन्नक्षरंक्षरमेवच॥ सांख्यंयोगंच कार्त्स्न्येनपृथक्चैवापृथक्कह॥५॥ वसिष्ठउवाच हंततेसंप्रवक्ष्यामियदेतदनुपृच्छसि॥ योगकृत्यंमहाराजपृथगेवशृणुष्वमे॥ ६॥ योगकृत्यंतुयोगानां ध्यानमेवपरंबलं॥ तच्चापिद्विविधंध्यानमाहुर्विद्याविदोजनाः॥ ७॥

त्तिरिति तथाचाघनममतत्त्वावधारणेसामर्थ्यमस्तीतिभावः ॥ ३ ॥ तत्तस्माद्धेतोःबुद्धंज्ञं अप्रतिबुद्धंप्रधानादि बुध्यमानंचिदचिदात्मानंजीवं ॥ ४ ॥ विद्याज्ञाधिगमः अविद्याज्ञावरणं अक्षरंनित्यं क्षरमनि त्यं सांख्यंवस्तुतत्त्वविवेकः योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः पृथक्भेदः अपृथगभेदः भेदाभेदश्चनानात्वैकत्वदर्शनमित्यनेनप्रथममुक्तः ॥ ५ ॥ हंतेत्यालोचने प्रधानभूतयोःसांख्ययोगयोरेवनिरूपणप्रसंगात्प्रश्नांत राणामप्युत्तरंनिरूपितंभवतीत्याशयेनाह योगेति ॥ ६ ॥ योगानांयोगिनां योगेयोगशास्त्रेकृत्यंकर्तव्यंआवश्यकं ध्यानमेवपरंबलंअविद्याजयेसामर्थ्यं ध्यानमपिद्विविधंभावनाप्रणिधानभेदेनद्विप्रकारं वि विधमितिपाठेप्ययमेवार्थः ॥ ७ ॥

Digitized by Google